

FACTORS AFFECTING THE LEVEL OF PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF FIRST YEAR STUDENTS AT THAI NGUYEN UNIVERSITY – LAO CAI CAMPUS

Nguyen Viet Anh*, Nguyen Minh Hien, Pham Thi Kim Anh

TNU - Lao Cai Campus

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p>Received: 20/02/2024</p> <p>Revised: 31/3/2024</p> <p>Published: 31/3/2024</p>	<p>Through studying the current state of psychological adaptation of first-year students at Thai Nguyen University – Lao Cai Campus, the study analyzed influencing factors (gender, personality traits, demographics, place of residence, economy - finance, family - relatives, friends, teachers, participating organizations) and provided solutions to improve the negative impacts of the above factors. The research used sociological research methods including specific qualitative and quantitative research such as in-depth interviews with 15 first-year students, questionnaire survey of 175 first year students at Lao Cai Campus. Collected research data were processed and analyzed on SPSS software. Research results show that psychological adaptation of first-year students at the campus is at an average level. Correlation analysis results show that the researched factors all have an impact on the level of psychological adaptability of the first-year students at Thai Nguyen University- Lao Cai Campus.</p>
<p>KEYWORDS</p> <p>Adaptation</p> <p>Mentality</p> <p>First year student</p> <p>Affective factors</p> <p>Thai Nguyen University – Lao Cai Campus</p>	

CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN MỨC ĐỘ THÍCH ỨNG TÂM LÝ CỦA SINH VIÊN NĂM THỨ NHẤT TẠI PHÂN HIỆU ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN TẠI TỈNH LÀO CAI

Nguyễn Việt Anh*, Nguyễn Minh Hiền, Phạm Thị Kim Anh

Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận bài: 20/02/2024</p> <p>Ngày hoàn thiện: 31/3/2024</p> <p>Ngày đăng: 31/3/2024</p>	<p>Thông qua nghiên cứu thực trạng mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai, nghiên cứu phân tích các yếu tố ảnh hưởng (giới tính, đặc điểm tính cách, nhân khẩu, nơi sinh sống, kinh tế - tài chính, gia đình – người thân, bạn bè, thầy, cô giáo, các tổ chức tham gia) và đưa ra các giải pháp cải thiện các tác động tiêu cực của các yếu tố trên. Nghiên cứu sử dụng các phương pháp nghiên cứu xã hội học để điều tra khảo sát bao gồm cả nghiên cứu định tính và định lượng cụ thể: phỏng vấn sâu 15 sinh viên năm thứ nhất, khảo sát bằng phiếu điều tra đối với 175 sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu. Dữ liệu nghiên cứu thu thập được xử lý phân tích trên phần mềm SPSS. Kết quả nghiên cứu cho thấy mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu ở mức trung bình, kết quả phân tích tương quan cho thấy các yếu tố được nghiên cứu đưa ra đều có ảnh hưởng ít nhiều đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai.</p>
<p>TỪ KHÓA</p> <p>Thích ứng</p> <p>Tâm lý</p> <p>Sinh viên năm thứ nhất</p> <p>Các yếu tố ảnh hưởng</p> <p>Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai</p>	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.9735>

* Corresponding author. Email: anhnv@tnu.edu.vn

1. Giới thiệu

Quá trình thay đổi để thích ứng với môi trường đại học đã được nghiên cứu bởi nhiều học giả khác nhau. Thích ứng với cuộc sống mới ở môi trường đại học là một tiêu chí quan trọng trong việc đạt được thành tích học tập tốt. Tân sinh viên đối mặt với rất nhiều khó khăn, thách thức, bao gồm sự khác biệt về phương pháp giảng dạy của giảng viên, yêu cầu cao đối với ý thức tự chủ của sinh viên. Kết quả của nhiều nghiên cứu đã khẳng định sự thích ứng là yếu tố quan trọng quyết định sự thành công trong học tập của sinh viên [1]. Trong một nghiên cứu trên 683 sinh viên năm nhất của Đại học Chicago, Spady [2] kết luận rằng sinh viên đại học không giao tiếp xã hội với các sinh viên khác và không cảm thấy hòa nhập trong môi trường đại học có thể sẽ bỏ học, Crede và Niehorster [3] nhận thấy rằng mức độ thích ứng với môi trường đại học là nhân tố quan trọng trong việc tiên đoán về thành tích học tập và quyết tâm theo đuổi chương trình học của sinh viên. Baker & Siryk [4] đã chỉ ra nhiều nghiên cứu cũng đã chứng minh rằng sự thích ứng của các sinh viên năm nhất có ảnh hưởng mạnh mẽ đến thành tích học tập. Những sinh viên thích ứng tốt với môi trường đại học sẽ có kết quả học tập tốt, dễ dàng tốt nghiệp và thành công hơn trong công việc và cuộc sống [5]. Các nghiên cứu cũng cho thấy 40% sinh viên Mỹ trải qua 4 năm học nhưng không lấy được bằng tốt nghiệp. Năm đầu tiên có vẻ là năm quan trọng nhất để thích nghi với đại học vì thời gian này sinh viên còn đang ngỡ ngàng với môi trường mới. Vì vậy, nếu sinh viên có thể thích ứng tốt với năm đầu tiên, cụ thể là thích ứng về nhiều mặt trong một môi trường mới như xây dựng được động lực để học tập, quản lý tốt về thời gian và tài chính, tham gia các lớp học và hoàn thành các yêu cầu từ giáo viên cũng như của khoa, đó sẽ là nền tảng tốt để sinh viên có thể phát triển tốt hơn thời gian còn lại [6].

Nhìn chung, các nghiên cứu hiện nay tại Việt Nam về khía cạnh thích ứng của sinh viên năm thứ nhất tại các trường đại học, cao đẳng chủ yếu tập trung vào các phương diện như học tập, cuộc sống xã hội [1], [7] - [9]. Chưa có nhiều nghiên cứu đi sâu vào khía cạnh tâm lý của sinh viên năm thứ nhất, đây là một khía cạnh cần được quan tâm phân tích để góp phần thúc đẩy quá trình thích ứng của sinh viên năm thứ nhất.

Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai là một đơn vị giáo dục cao đẳng, đại học đa ngành. Tuy là một cơ sở giáo dục mới được thành lập nhưng số lượng sinh viên mới nhập học vào Phân hiệu đang dần tăng lên theo từng năm. Nhìn chung, nhiều sinh viên tại Phân hiệu thuộc các vùng sâu, xa tại các địa bàn trên tỉnh Lào Cai và các địa bàn lân cận, chính vì vậy, sinh viên năm nhất nhập học tại Phân hiệu đứng trước nhiều khó khăn, thách thức khi thay đổi môi trường học tập và sinh hoạt. Do đó, để đảm bảo chất lượng đào tạo của Phân hiệu, sinh viên năm nhất nhập học cần có sự thích ứng tốt về mặt tâm lý để có thể tự tin hòa nhập vào môi trường học tập mới, một vị thế xã hội mới, đáp ứng được những yêu cầu, nhiệm vụ của sinh viên Việt Nam.

Chính vì những yếu tố trên, việc tìm hiểu mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu là cần thiết để có thể giúp sinh viên năm thứ nhất sau khi nhập học thích ứng tốt với môi trường học tập mới, phân tích những yếu tố ảnh hưởng đến sự thích ứng đó và từ đó đưa ra một số khuyến nghị cụ thể để góp phần giúp sinh viên năm nhất của Phân hiệu nhanh chóng thích ứng với cuộc sống mới, môi trường học tập mới.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Phương pháp chọn mẫu nghiên cứu

Mẫu nghiên cứu được chọn theo phương pháp chọn mẫu ngẫu nhiên những sinh viên năm thứ nhất học tập tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai trong năm học 2022-2023.

Công thức: Tổng số sinh viên năm thứ nhất của Phân hiệu năm học 2022-2023 là 782 sinh viên. Tác giả tính theo công thức (1) dưới đây:

$$n = \frac{Nt^2 \times pq}{Nu^2 + t^2pq} \quad (1)$$

Trong đó: n: Dung lượng mẫu cần chọn

N: Tổng thể nghiên cứu

t: Hệ số tin cậy của thông tin

u: Phạm vi sai số chọn mẫu

pq: Phương sai của tiêu thức thay phiên (0,25)

Do $p + q = 100\% = 1$ và $p = 1 - q$ (tức là $p = q = 0,5$ và $pq = 0,25$)

Số lượng sinh viên năm thứ nhất nhập học tại Phân hiệu năm học 2022-2023 là 782 sinh viên [10]. Áp dụng công thức (1) với mức độ yêu cầu tin cậy là 99,7% ($t = 3$), sai số không vượt quá 10% (0,1) ta có:

$$n = \frac{782 \times 3^2 \times 0,25}{782 \times 0,1^2 + 3^2 \times 0,25} = 175 \text{ sinh viên} \quad (2)$$

Từ kết quả trên, tác giả lấy 175 mẫu nghiên cứu là 175 sinh viên năm thứ nhất.

2.2. Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi

Nghiên cứu tiến hành phỏng vấn 175 sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu. Kết quả khảo sát điều tra được xử lý và mã hóa bằng phần mềm SPSS để phục vụ cho nghiên cứu. Bảng hỏi sử dụng thang đo Likert gồm 4 mức độ (rất thường xuyên, khá thường xuyên, ít khi và không bao giờ) đối với các trạng thái tâm lý tích cực và tiêu cực để kết quả khảo sát được phong phú hơn, nghiên cứu sẽ có chiều sâu hơn.

2.3. Phương pháp phỏng vấn sâu

Phương pháp này giúp cho tác giả có những lý giải sâu hơn về vấn đề nghiên cứu thông qua việc làm rõ hơn động cơ, mục đích cũng như bản chất của vấn đề. Trong nghiên cứu này tác giả thực hiện phỏng vấn sâu 15 sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu.

2.4. Phương pháp phân tích và xử lý thông tin

Dữ liệu thu thập của nghiên cứu được xử lý thông tin định lượng bằng phần mềm SPSS, Excel, sau đó nhóm và mã hóa các thông tin theo các tiêu chí quan tâm.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Ảnh hưởng của yếu tố đặc điểm tính cách đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Đặc điểm tính cách thể hiện tính chất, đặc điểm nội tâm của con người, đặc điểm tính cách sẽ dẫn tới suy nghĩ, cảm xúc, hành động và lời nói. Trong đó, đặc điểm tính cách có ảnh hưởng tới suy nghĩ, cảm xúc của con người. Trong nghiên cứu này xét trên yếu tố đặc điểm tính cách gồm tính cách hướng nội và tính cách hướng ngoại. Kết quả nghiên cứu giữa đặc điểm tính cách với mức độ thích ứng tâm lý tích cực của sinh viên năm thứ nhất thu được kết quả như bảng 1.

Bảng 1. Mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý tích cực với đặc điểm tính cách

	Mức độ thích ứng tâm lý tích cực chung						Tổng (Tỉ lệ)
	Cao	%	Trung bình	%	Thấp	%	
Nhóm đặc điểm tính cách hướng ngoại	09	8,3	96	88,9	03	2,8	108 (100%)
Nhóm đặc điểm tính cách hướng nội	02	3,0	46	68,7	19	28,3	67 (100%)

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Qua bảng 1 cho thấy, sinh viên năm thứ nhất có đặc điểm tính cách hướng ngoại có mức độ thích ứng tâm lý tích cực chung ở mức thích ứng thấp có tỉ lệ thấp hơn nhiều so với nhóm có tính cách hướng nội, tỉ lệ này ở nhóm tính cách hướng ngoại là 2,8%, ở nhóm có tính cách hướng nội là 28,3%. Kết quả này cho thấy những bạn sinh viên năm thứ nhất có đặc điểm tính cách hướng nội ít có suy nghĩ tích cực hơn so với các bạn sinh viên năm nhất có đặc điểm tính cách hướng ngoại.

Kết quả nghiên cứu so sánh chéo giữa yếu tố đặc điểm tính cách với mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực được trình bày trên bảng 2.

Bảng 2. Mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý tiêu cực với đặc điểm tính cách

	Mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực chung						Tổng (Tỉ lệ)
	Cao	%	Trung bình	%	Thấp	%	
Nhóm đặc điểm tính cách hướng ngoại	0	0	93	86,1	15	13,9	108 (100%)
Nhóm đặc điểm tính cách hướng nội	27	40,3	40	59,7	0	0	67 (100%)

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Thông qua bảng số liệu 2 cho thấy, sinh viên năm nhất có đặc điểm tính cách hướng ngoại có mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực chung ở mức thích ứng thấp có tỉ lệ cao hơn so với nhóm có đặc điểm tính cách hướng nội (13,9% so với 0%), bên cạnh đó tỉ lệ sinh viên năm nhất có đặc điểm tính cách hướng nội có mức độ thích ứng tiêu cực ở mức độ cao có tỉ lệ rất cao (40,3%). Điều này cho thấy nhóm sinh viên năm nhất có đặc điểm tính cách hướng nội có xu hướng suy nghĩ tiêu cực rất cao.

Qua các kết quả nghiên cứu so sánh tương quan giữa yếu tố đặc điểm tính cách với mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu có thể thấy rằng sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu có đặc điểm tính cách hướng ngoại thích ứng tâm lý tốt hơn so với nhóm sinh viên năm nhất có đặc điểm tính cách hướng nội.

3.2. Ảnh hưởng của yếu tố khu vực sống đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Sinh viên Phân hiệu trước khi nhập học phần lớn sống tại các khu vực nông thôn thuộc địa bàn tỉnh Lào Cai và các tỉnh lân cận, vì vậy nghiên cứu này xem xét ảnh hưởng của yếu tố nhân khẩu nơi sinh sống giữa hai khu vực là nông thôn và thành thị để xem xét sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất tại Phân hiệu có bị tác động bởi yếu tố này hay không.

Kết quả nghiên cứu so sánh chéo giữa yếu tố khu vực sống với mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực chung được trình bày trên Bảng 3.

Bảng 3. Mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý tiêu cực với khu vực sống trước khi vào học

Khu vực sống	Mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực chung						Tổng (Tỉ lệ)
	Cao	%	Trung bình	%	Thấp	%	
Nông thôn	10	7,6	113	86,3	8	6,1	131 (100%)
Thành thị	17	38,6	20	45,5	7	15,9	44 (100%)

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Số liệu bảng 3 cho thấy, sinh viên năm nhất sống ở khu vực thành thị có mức độ thích ứng cao đối với các trạng thái tâm lý tiêu cực cao hơn so với các bạn sinh viên năm nhất sống ở khu vực nông thôn, tỉ lệ này ở khu vực thành thị là 38,6% so với nông thôn là 7,6%, tỉ lệ này lần lượt ở mức trung bình là 45,5% ở thành thị so với 86,3% ở nông thôn, ở mức thấp là 15,9% ở thành thị so với 6,1% ở nông thôn. Kết quả này cho thấy sinh viên năm nhất sống ở khu vực thành thị có biến động về mức độ thích ứng đối với các trạng thái tâm lý tiêu cực cao hơn so với sinh viên năm nhất sống ở khu vực nông thôn.

Bảng 4. Bảng tương quan giữa mức độ thích ứng các trạng thái tâm lý với nơi sinh sống hiện tại

	Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tiêu cực		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tích cực	
	Hệ số tương quan Pearson	Sig.	Hệ số tương quan Pearson	Sig.
Nơi sinh sống hiện tại	Sống với gia đình, người thân	-0,151	0,087	0,253
	Sống xa gia đình, người thân			

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Kết quả nghiên cứu tương quan về nơi sinh sống hiện tại bao gồm sống với gia đình, người thân và sống xa gia đình người thân với mức độ thích ứng tâm lý qua hai trạng thái tích cực và tiêu cực thể hiện qua bảng 4. Kết quả so sánh tương quan trên cho thấy, hệ số sig. của trạng

thái tâm lý tiêu cực là 0,047 (nhỏ hơn 5%) và chỉ số tương quan Pearson là chỉ số âm. Vì vậy, có thể kết luận nơi sinh sống hiện tại có mối tương quan với trạng thái tâm lý tiêu cực; sinh viên năm nhất sống xa gia đình có xu hướng suy nghĩ tiêu cực nhiều hơn sinh viên sống với gia đình, người thân. Còn đối với trạng thái tâm lý tích cực thì không có sự tương quan. Các bạn sinh viên sống xa gia đình thường có trạng thái tâm lý tiêu cực có thể là do các bạn phải làm quen với những mối quan hệ mới từ bạn bè, đến thầy cô, bên cạnh đó, việc sống xa gia đình cũng đồng nghĩa với việc các bạn phải tự chăm sóc bản thân, tự làm mọi việc, chính vì vậy nên việc các bạn có xu hướng suy nghĩ tiêu cực nhiều hơn cũng là điều dễ hiểu.

3.3. Ảnh hưởng của yếu tố kinh tế, tài chính đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Sinh viên Phân hiệu nói chung và sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu nói riêng phần lớn đến từ những vùng nông thôn trên địa bàn tỉnh Lào Cai và các tỉnh lân cận, những vùng này điều kiện kinh tế phát triển chậm, vì vậy phần lớn sinh viên Phân hiệu có hoàn cảnh kinh tế gia đình chưa thật sự tốt, rất nhiều bạn có hoàn cảnh đói nghèo, rất khó khăn. Vì vậy nghiên cứu này xem xét yếu tố kinh tế, tài chính có ảnh hưởng đến việc thích ứng tâm lý của các bạn sinh viên năm nhất hay không? Kết quả so sánh tương quan giữa yếu tố nguồn tài chính phục vụ học tập hàng tháng với mức độ thích ứng tâm lý tích cực và tiêu cực được thể hiện qua bảng 5.

Bảng 5. Bảng tương quan giữa mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý với nguồn tài chính phục vụ học tập hàng tháng

		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tiêu cực		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tích cực	
		Hệ số tương quan Pearson	Sig.	Hệ số tương quan Pearson	Sig.
Nguồn tài chính phục vụ sinh hoạt, học tập khi tham gia học tập tại Phân hiệu	Từ 1.000.000đ – 1.500.000đ	0,609	0,000	-0,618	0,000
	Từ 1.500.000đ – 2.000.000đ				
	Từ 2.000.000đ – 2.500.000đ				
	Từ 2.500.000đ – 3.000.000đ				
	Trên 3.000.000đ				

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Từ bảng 5 so sánh tương quan giữa yếu tố nguồn tài chính phục vụ học tập hàng tháng với mức độ thích ứng tâm lý tích cực và tiêu cực cho thấy hệ số sig. của cả hai trạng thái tâm lý tích cực và tiêu cực nhỏ hơn 0,05 (5%) có nghĩa là yếu tố kinh tế, tài chính có ảnh hưởng đến mức độ thích ứng tâm lý. Hệ số tương quan Pearson của trạng thái tâm lý tiêu cực là số dương đồng nghĩa với đó là số tiền một tháng dành cho sinh hoạt, học tập của sinh viên năm nhất Phân hiệu tăng lên thì trạng thái tâm lý tiêu cực cũng ít xuất hiện đi, bên cạnh đó đối với trạng thái tâm lý tích cực thì hệ số tương quan Pearson là số âm có nghĩa là số tiền một tháng tăng lên thì trạng thái tâm lý tích cực cũng cao hơn.

3.4. Ảnh hưởng của yếu tố gia đình, người thân đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Gia đình, người thân là tổ ấm, chỗ dựa tinh thần để mỗi khi ta gặp khó khăn trong cuộc sống có thể trở về để được chia sẻ, bảo vệ, chở che. Gia đình có vai trò rất quan trọng đối với sự phát triển về mọi mặt của mỗi người. Chính vì vậy, nghiên cứu này xem xét mối tương quan giữa yếu tố gia đình, người thân với sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất để trả lời cho câu hỏi liệu gia đình có tác động đến sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất hay không, kết quả được thể hiện trên bảng 6.

Từ bảng 6 có thể thấy hệ số sig. nhỏ hơn 0,05 (5%) điều này chứng tỏ có sự tương quan giữa yếu tố gia đình, người thân đối với sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất tại Phân hiệu. Hệ số tương quan Pearson đối với gia đình, người thân thường xuyên có các trạng thái hạnh phúc với sự thích

ứng tâm lý tiêu cực có hệ số âm, có nghĩa là khi gia đình có xu hướng quan tâm đến con cái càng thường xuyên thì mức độ thích ứng tâm lý tiêu cực càng giảm và ngược lại khi gia đình có xu hướng ít quan tâm và có các trạng thái tiêu cực (hành động không hạnh phúc) thì các bạn sinh viên năm nhất tại Phân hiệu cũng sẽ có xu hướng suy nghĩ tiêu cực nhiều hơn. Đối với trạng thái tâm lý tích cực cũng như vậy, sinh viên ở gia đình thường xuyên quan tâm đến con cái, gia đình hạnh phúc sẽ có xu hướng suy nghĩ tích cực nhiều hơn và ngược lại, gia đình có xu hướng ít quan tâm đến con cái, bạo lực gia đình sẽ làm giảm các trạng thái tâm lý tích cực của các bạn sinh viên năm nhất tại Phân hiệu.

Bảng 6. Bảng tương quan giữa mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý với yếu tố gia đình, người thân

		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tiêu cực		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tích cực	
		Hệ số tương quan Pearson	Sig.	Hệ số tương quan Pearson	Sig.
Các hình thái gia đình	Gia đình, người thân vui vẻ, nói chuyện, đi chơi với nhau	-0,759	0,000	0,800	0,000
	Gia đình, người thân tâm lý, quan tâm, biết lắng ý kiến của em	-0,745	0,000	0,797	0,000
	Gia đình không vui vẻ, xung đột, cãi nhau	0,798	0,000	-0,801	0,000
	Trong gia đình có các hành vi bạo lực giữa bố và mẹ	0,781	0,000	-0,805	0,000
	Gia đình, người thân không quan tâm đến cuộc sống, người học tập của em	0,747	0,000	-0,822	0,000
thân	Gia đình, người thân mắng mỏ, đánh con	0,804	0,000	-0,744	0,000

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

3.5. Ảnh hưởng của yếu tố thầy, cô giáo đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Bảng 7. Bảng tương quan giữa mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý với hoạt động của thầy cô giáo tại Phân hiệu

		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tiêu cực		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tích cực	
		Hệ số tương quan Pearson	Sig	Hệ số tương quan Pearson	Sig
Các hoạt động của thầy cô giáo tại Phân hiệu	Thầy cô giảng dạy hướng dẫn, hỗ trợ khi gặp khó khăn trong học tập	-0,383	0,000	0,270	0,000
	Cố vấn học tập, chủ nhiệm lớp hỏi han, hỗ trợ khi em gặp khó khăn trong cuộc sống, học tập	-0,619	0,000	0,161	0,000
	Thầy cô giảng dạy thờ ơ, không hỏi han sinh viên trong quá trình học tập	0,380	0,000	-0,277	0,000
	Thầy cô tức giận, mắng sinh viên khi sinh viên không làm được bài	0,595	0,000	-0,584	0,000
	Thầy cô có những hình thức khen thưởng khi sinh viên làm tốt bài tập, bài thi	-0,128	0,092	0,181	0,016
	Thầy cô trong quá trình giảng dạy vui vẻ, thoải mái với sinh viên	-0,679	0,000	0,708	0,000

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Thầy cô giáo được coi là người lái đò của xã hội, thầy cô đóng vai trò rất lớn đối với sinh viên trong quá trình học tập, vì vậy nghiên cứu này xem xét mối tương quan giữa các hoạt động của thầy cô giáo trên lớp với sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất tại Phân hiệu, kết quả thể hiện thông qua bảng 7.

Kết quả trên bảng 7 cho thấy, tất cả chỉ số sig. của các hoạt động của thầy cô giáo tại Phân hiệu đều nhỏ hơn 0,05 (5%), đồng nghĩa với đó là yếu tố thầy cô giáo có ảnh hưởng đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất tại Phân hiệu. Qua bảng 7 có thể thấy thầy, cô giáo càng

thường xuyên quan tâm, hỗ trợ, có hình thức khen thưởng cho sinh viên năm nhất tại Phân hiệu sẽ giúp cho sinh viên có xu hướng thích ứng tâm lý tích cực cao hơn và ngược lại thầy giáo, cô giáo không quan tâm, hỗ trợ cho sinh viên năm nhất sẽ làm cho sinh viên có sự thích ứng tâm lý tiêu cực cao hơn.

3.6. Ảnh hưởng của yếu tố các tổ chức tham gia đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Một trong những hoạt động mà sinh viên nói chung và sinh viên năm thứ nhất nói riêng tham gia trong quá trình học tập tại các trường cao đẳng, đại học đó là tham gia các hoạt động đoàn, hội, làm thêm. Trong nghiên cứu này, tác giả xem xét mối liên hệ giữa việc tham gia các hoạt động thông qua các tổ chức như Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên, Hội Chữ thập đỏ, nơi làm thêm để xem xét các môi trường này có tác động đến sự thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu không. Kết quả nghiên cứu được thể hiện qua bảng 8.

Bảng 8. Bảng tương quan giữa mức độ thích ứng tâm lý tích cực và tiêu cực chung của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu với các tổ chức tham gia

	Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tiêu cực		Mức độ thích ứng trạng thái tâm lý tích cực	
	Hệ số tương quan Pearson	Sig.	Hệ số tương quan Pearson	Sig.
Tham gia các hoạt động văn hóa, thể thao do Đoàn, Hội tổ chức tại Phân hiệu	-0,660	0,000	0,714	0,000
Tham gia các chương trình hiến máu tình nguyện tại Phân hiệu và ngoài Phân hiệu	-0,772	0,000	0,784	0,000
Tham gia các hoạt động văn hóa do các tổ chức ngoài Phân hiệu tổ chức	-0,685	0,000	0,648	0,000
Tham gia các công việc làm thêm để kiếm thêm thu nhập và nâng cao vốn xã hội	-0,311	0,000	0,371	0,000

(Nguồn: Kết quả từ dữ liệu nghiên cứu của tác giả, 2023)

Qua bảng 8 có thể thấy, tất cả các chỉ số sig. của các hoạt động của các tổ chức sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu tham gia đều nhỏ hơn 0,05 (5%), đồng nghĩa với đó là yếu tố tham gia các tổ chức có ảnh hưởng đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu. Kết quả trên cho thấy, sinh viên năm thứ nhất càng tham gia thường xuyên các hoạt động thông qua các tổ chức như văn hóa, thể thao, tình nguyện, làm thêm thì mức độ thích ứng tâm lý tích cực càng cao và ngược lại, nếu sinh viên càng ít tham gia các hoạt động trên thì mức độ thích ứng với các trạng thái tâm lý tiêu cực càng có xu hướng tăng lên.

4. Kết luận

Trong phạm vi nghiên cứu này, mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất học tại Phân hiệu bị ảnh hưởng bởi rất nhiều yếu tố như giới tính, đặc điểm tính cách, nơi sinh sống, kinh tế, gia đình, bạn bè, thầy cô giáo và các tổ chức tham gia. Vì vậy cần tăng cường đẩy mạnh những yếu tố làm tăng mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm nhất qua các trạng thái tâm lý tích cực và hạn chế những yếu tố ảnh hưởng sự thích ứng tâm lý của sinh viên qua các trạng thái tâm lý tiêu cực, để sinh viên năm nhất tại Phân hiệu những năm học sau sẽ có mức độ thích ứng tốt hơn và hạn chế việc bỏ học của sinh viên năm nhất tại Phân hiệu. Bên cạnh đó dựa vào so sánh các bảng tương quan giữa các yếu tố ảnh hưởng với mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất có thể thấy đối với yếu tố gia đình, người thân hệ số tương quan Pearson tiến về gần 1 và -1 nhất nên có thể thấy yếu tố này ảnh hưởng nhiều nhất đến mức độ thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất; vì vậy, các nhà quản lý cần đặc biệt quan tâm đến yếu tố này để khả năng thích ứng tâm lý của sinh viên năm thứ nhất tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai được tốt hơn. Nghiên cứu này còn nhiều yếu tố khác chưa đánh giá được như dân tộc, kết quả

học tập, động cơ học tập, môi trường học tập, cơ sở vật chất của nhà trường, vì vậy đây là một hướng nghiên cứu mới cho tác giả và những nhà nghiên cứu quan tâm đến lĩnh vực này trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] V. V. Vo, "Measuring the adaptability of freshmen to the university environment: A study at Nong Lam University, Ho Chi Minh City," *Science Journal of Vietnam National University, Hanoi: Educational Research*, vol. 34, no. 3, pp. 1-13, 2018.
- [2] W. Spady, "Dropouts from higher education: An interdisciplinary review and synthesis," *Interchange*, vol. 1, pp. 64-65, 1970.
- [3] M. Credé and S. Niehorster, "Adjustment to college as measured by the student adaptation to college questionnaire: a quantitative review of its structure and relationships with correlates and consequences," *Educational Psychology Review*, vol. 24, pp. 133-165, 2012.
- [4] W. E. Martin, J. L. Swartz-Kulstad, and M. Madson, "Psychosocial factors that predict the college adjustment of first-year undergraduate students: implications for college counselors," *Journal of College Counseling*, vol. 2, pp. 121-133, 1999.
- [5] M. G. Wintre and M. Yaffe, "First-year students' adjustment to university life as a function of relationships with parents," *Journal of Adolescent Research*, vol. 15, pp. 9-37, 2000.
- [6] J. F. Mattanah, G. R. Handcock, and B. L. Brand, "Parental attachment, separation-individuation, and college student adjustment: A structural equation analysis of mediational effects," *Journal of Counseling Psychology*, vol. 51, pp. 213-225, 2004.
- [7] T. T. Nguyen and T. D. D. Dao "The life difficulties of Ho Chi Minh City University of Education first year students," *HCMUE J. Sci*, vol. 50, pp. 120-130, 2013.
- [8] T. T. T. Ngo, A. M. Nguyen, and N. L. Nguyen, "The level of adaptation in learning activities of Khmer students in Can Tho University," *CTU Journal of Innovation and Sustainable Development*, vol. 57, no. 3C, pp. 236-243, 2021.
- [9] H. T. Nguyen and L. U. M. Huynh, "Adaptation status of the first year students of faculty of economics with the environment of dong thap university," *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 227, no. 06, pp. 43-49, 2022.
- [10] V. Q. Pham and Q. T. Nguyen, *Sociological research methods*, Vietnam National University Press, Ha Noi, 2001.